

BIOGRAMY DZIAŁACZY RUCHU „WOLNOŚĆ I POKÓJ” ODZNACZONYCH KRZYŻEM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI W DN. 4 LISTOPADA 2016 R.

KRZYSZTOF ALBIN

Krzysztof Albin od 1982 r. brał udział w demonstracjach ulicznych podczas stanu wojennego oraz kolportował niezależne wydawnictwa.

Od 1985 r. uczestnik Ruchu „Wolność i Pokój” we Wrocławiu oraz jeden z sygnatariuszy deklaracji założycielskiej tego Ruchu. Współorganizator głódówki w Podkowie Leśnej w 1985 r. Dokumentował akcje Ruchu „WiP” we Wrocławiu, z których relacje zamieszczał w czasopiśmie „Z Dnia na Dzień” i innych.

W latach 1986–1989 był współzałożycielem i członkiem nieformalnej grupy samorządu studenckiego o nazwie „Dwunastka”, zajmującej się m.in. wspieraniem działań na rzecz legalizacji Niezależnego Zrzeszenia Studentów, organizowaniem pomocy socjalno-bytowej dla studentów oraz strajków na Uniwersytecie Wrocławskim.

W latach 1987–1990 uczestnik i współtwórca koncepcji akcji happeningowych Pomarańczowej Alternatywy, rzecznik prasowy tego ruchu oraz redaktor gazetki „Prolet”. W 1988 r. komisarz wystawy pt. „Pomarańczowa Alternatywa” w „Galerii na Ostrowie”.

Kilkakrotnie zatrzymywany przez SB i karany przez kolegium ds. wykroczeń.

HANNA BORGUŃSKA

Hanna Borguńska podczas studiów na Akademii Muzycznej we Wrocławiu uczestniczyła w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój” organizowanych w obronie więźniów politycznych, a także o charakterze proekologicznym.

W grudniu 1986 r. została aresztowana oraz skazana na karę grzywny w związku z przeprowadzeniem akcji informacyjnej, dotyczącej planowanej na styczeń 1987 r. manifestacji przeciwko funkcjonowaniu huty w Siechnicach. Zatrzymywana w 1986 r. m.in. w drodze na obchody rocznicy pogromu w Kielcach oraz do Machowej k. Tarnowa na grób Otto Schimka, symbolicznego patrona Ruchu „Wolność i Pokój”.

W 1987 r. uczestniczyła w międzynarodowym spotkaniu ruchów pacyfistycznych w Warszawie, natomiast w 1988 r. brała udział w Międzynarodowym Festiwalu Pokoju – Hyde Park w Białogórze. Kolportowała ulotki Ruchu „Wolność i Pokój” oraz uczestniczyła w happeningach organizowanych przez Pomarańczową Alternatywę we Wrocławiu.

KRYSTYNA BUDREWICZ

Krystyna Budrewicz zaangażowała się w działalność opozycyjną w 1982 r. Od marca 1983 r. była łączniczką Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu. Od kwietnia do września 1983 r. była poszukiwana listem gończym.

W latach 1984–1989 uczestniczyła w spotkaniach jednego z duszpasterstw akademickich we Wrocławiu. W 1985 r. w kościele św. Krzysztofa w Podkowie Leśnej brała udział w głodówce na rzecz uwolnienia Marka Adamkiewicza, która stała się inspiracją do powstania Ruchu „Wolność i Pokój”.

W listopadzie 1985 r. uczestniczyła w marszu członków Ruchu „Wolność i Pokój” na grób Otto Schimka w Machowej k. Tarnowa, gdzie została zatrzymana i pobita przez funkcjonariuszy MO oraz marszach ekologicznych – po awarii elektrowni w Czarnobylu w 1986 r. i przeciwko funkcjonowaniu huty w Siechnicach w 1988 r.

ZUZANNA DĄBROWSKA-DENISIUK

Zuzanna Dąbrowska-Denisiuk od 1982 r. była działaczką podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu.

Od 1985 r. uczestniczyła w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”, m.in. w głodówce protestacyjnej w marcu 1986 r. w Podkowie Leśnej, demonstracji w obronie więzionych za odmowę złożenia przysięgi wojskowej lub służby, jak również przeciw funkcjonowaniu huty w Siechnicach. W latach 1986–1988 redagowała podziemne pismo „WiPek”.

Podczas Międzynarodowego Seminarium Pokojowego w Warszawie w 1986 r. organizowała biuro prasowe. Odpowiadała za kontakty Ruchu z polskimi rozgłośniami radiowymi na Zachodzie i zagranicznymi mediami akredytowanymi w Polsce. Koordynowała współpracę ośrodków Ruchu z Wrocławia, Warszawy i Gdańska. Utrzymywała kontakt z podziemnymi strukturami NSZZ „Solidarność” oraz Solidarnością Walczącą.

W latach 1986–1989 działała na Uniwersytecie Wrocławskim w ramach nieformalnej studenckiej grupy samorządowej „Dwunastka”, zajmującej się m.in. organizowaniem strajków na uczelniach. W 1986 r. podjęła współpracę z warszawskim środowiskiem Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu Solidarności, współtworzyła pisma tej grupy, m.in.: „Praca, płaca, BHP” oraz „Robotnik”. W 1987 r. była jednym z założycieli Polskiej Partii Socjalistycznej. W 1988 r. uczestniczyła w akcjach happeningowych Pomarańczowej Alternatywy.

Przez wszystkie lata działalności opozycyjnej była inwigilowana przez SB oraz wielokrotnie zatrzymywana, przesłuchiwana i karana przez kolegia ds. wykroczeń.

MACIEJ FURMANEK

Maciej Furmanek w latach 1988–1990 był uczestnikiem akcji protestacyjnych organizowanych przez Ruch „Wolność i Pokój”. Brał udział m.in. w marszach przeciwko funkcjonowaniu huty w Siechnicach, przerwania budowy elektrowni atomowej w Żarnowcu czy w marszach wielkanocnych przeciw stacjonowaniu wojsk Armii Radzieckiej w Polsce. W maju 1989 r. uczestniczył w głodówce na wrocławskim Rynku, będącej wyrazem solidarności ze strajkującymi studentami z Niezależnego Zrzeszenia Studentów. W tym samym roku współtworzył Komitetu Organizacyjny NSZZ „Solidarność”

przy wrocławskiej Elektrociepłowni oraz wspomagał kampanię wyborczą Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” we Wrocławiu.

W 1988 r. został zatrzymany za udział w manifestacji w obronie strajkujących robotników w Stoczni Gdańskiej.

WACŁAW GIERMEK

Wacław Giermek w latach należał do Niezależnego Zrzeszenia Studentów, był również zaangażowany w działania duszpasterstw akademickich Wrocławia. W grudniu 1981 r. uczestniczył w strajku na Politechnice Wrocławskiej.

Współorganizował manifestacje, m.in. Ruchu „Wolność i Pokój”, i kolportował pisma niezależne, takie jak: „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Wiadomości”, „Tygodnik Mazowsze”, „PWA. Przegląd Wiadomości Agencyjnych”, „KOS”, „Dezerter”, „Serwis Informacyjny Ruchu WiP”, „W Brew”, „Ściek”, „Czas Przyszły”. Współpracował z redakcją wrocławskiego kwartalnika Ruchu „Wolność i Niepodległość” – „W Brew”, a następnie z pismem „Dezerter”.

Zatrzymywany, przesłuchiwany oraz rewidowany w miejscu zamieszkania. W listopadzie 1982 r. został internowany w Ośrodku Odosobnienia w Strzelinie. Po uwolnieniu był kilkakrotnie skazywany na karę grzywny za udział w nielegalnych zgromadzeniach. W czerwcu 1986 r. został aresztowany za odmowę złożenia przysięgi wojskowej i skazany na 2 lata więzienia. Wyrok uchylono we wrześniu 1986 r. na mocy amnestii.

PIOTR GOLEMA

Piotr Golema w latach 1985–1989 był organizatorem i uczestnikiem akcji protestacyjnych Ruchu „Wolność i Pokój”, m.in. marszu w rocznicę pacyfikacji kopalni „Wujek” czy wystąpienia przeciw relegowaniu z uczelni Marka Krukowskiego za odmowę złożenia przysięgi wojskowej. Organizował również wiele protestów ekologicznych, m.in. przeciw składowaniu odpadów radioaktywnych w Międzyrzeczu. We wrześniu 1987 r. uczestniczył w głodówce w Kościele pod wezwaniem św. Antoniego Boboli w Bydgoszczy w obronie więzionych za odmowę służby wojskowej. W 1987 r., jako jeden z pomysłodawców reaktywowania Polskiej Partii Socjalistycznej, brał udział w spotkaniach założycielskich PPS w Warszawie, której był członkiem do 1988 r.

W latach 1987–1989 uczestniczył w niezależnym ruchu wydawniczym. Publikował na łamach czasopism „WiPek”, „W Brew”. Działal również jako kolporter wydawnictw podziemnych do Czechosłowacji. W latach 1988–1989 współpracował z Solidarnością Polsko-Czechosłowacką. W maju 1988 r. uczestniczył w strajku na Uniwersytecie Wrocławskim, należał także do Komitetu Strajkowego.

2 lipca 1988 r. brał udział w akcji palenia książeczek wojskowych na wrocławskim Rynku. Ze względu na aktywną działalność opozycyjną był wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany i karany grzywną.

ERAZM JACEK HUMIENNY

Erazm Jacek Humienny w latach 1982–1985 brał udział w wydawaniu i kolportowaniu pism Regionalnego Komitetu Strajkowego i Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” oraz Solidarności Walczącej i Federacji Młodzieży Walczącej. Za podziemną działalność wydawniczą był wielokrotnie zatrzymywany i karany grzywną. W 1986 r. za nieuiszczenie kar pieniężnych został osadzony w Zakładzie Karnym Gdańsk-Przeróbka.

W latach 1987–1989 uczestnik Ruchu „Wolność i Pokój”. Kolporter wydawnictw Ruchu, a także Solidarności Polsko-Czechosłowackiej. Jako przewodniczący Stowarzyszenia na Rzecz Osób Ubiegających się i Odbywających Służbę Zastępczą OBJECTOR walczył przeciwko przymusowej służbie wojskowej, uczestniczył w demonstracjach ulicznych oraz happeningach Pomarańczowej Alternatywy.

MACIEJ HUZAREWICZ

Maciej Huzarewicz jako uczeń szkoły średniej samodzielnie produkował, a następnie kolportował nielegalne ulotki. Od 1986 r. współpracował z Ruchem „Wolność i Pokój” i uczestniczył w akcjach protestacyjnych, organizowanych przez to ugrupowanie. Brał udział w happeningach Pomarańczowej Alternatywy oraz w tzw. „akcjach kanapkowych” organizowanych w obronie osób skazanych za odmowę służby lub przysięgi wojskowej.

W grudniu 1987 r. został zatrzymany za udział w nielegalnej demonstracji. W 1988 r. na znak protestu odesłał do Ministerstwa Obrony Narodowej swoją książeczkę wojskową.

Pod koniec lat osiemdziesiątych był również jednym z członków redakcji podziemnego pisma „WiPek” oraz zajmował się kolportażem prasy podziemnej. Ponadto pełnił funkcję kuriera transportującego materiały niezależne pomiędzy ośrodkami Ruchu oraz dostarczał transparenty na planowane miejsca protestów i demonstracji.

PRZEMYSŁAW JAWORSKI

Przemysław Jaworski podczas studiów na wrocławskiej Akademii Medycznej był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

Po powstaniu NSZZ „Solidarność” zaangażował się w kolportaż wydawnictw bezdebitowych. W grudniu 1981 r. został internowany, a następnie przetrzymywany do lipca 1982 r. w Ośrodkach Odosobnienia w Nysie, Strzelcach Opolskich, Łupkowie i Rzeszowie. Po wyjściu na wolność współorganizował Młodzieżowe Jednostki Oporu oraz przeprowadzał dla nich szkolenia z zakresu druku i kolportażu literatury i czasopism niezależnych.

W 1985 r. uczestniczył w akcjach protestacyjnych Ruchu „Wolność i Pokój”. Był pomysłodawcą serii wykładów *non violece* odbywających się w 1986 r. w mieszkaniach prywatnych. W 1988 r. zainicjował manifestację w obronie Sławomira Dutkiewicza, skazanego za odmowę służby wojskowej. Za udział w proteście został zatrzymany, a następnie ukarany grzywną.

JACEK KIELAR

Jacek Kielar brał udział w licznych akcjach protestacyjnych organizowanych przez Ruch „Wolność i Pokój”, m.in. w tzw. akcji „kanapkowej” w obronie skazanych za odmowę służby lub przysięgi wojskowej. W dniu 1 maja 1986 r. został zatrzymany przez funkcjonariuszy MO przed Domem Studenckim „Dwudziestolatka” za udział w nielegalnej demonstracji.

W 1987 r. uczestniczył w happeningach Pomarańczowej Alternatywy, m.in.: „Krasnoludki na Świdnickiej”, „Papier Toaletowy”, „Dzień Milicjanta”, „Dzień Ludowego Wojska Polskiego”.

W grudniu 1987 r. w Spółdzielczym Domu Handlowym „Feniks” we Wrocławiu wystawił tablice z napisami krytykującymi działania władz PRL, za co został ukarany grzywną.

W związku z podziemną działalnością był wielokrotnie zatrzymywany.

MAREK KRUKOWSKI

Marek Krukowski, będąc uczniem Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu, w 1976 r. został zatrzymany przez funkcjonariuszy MO za malowanie haseł antypaństwowych na budynkach i umieszczony w Izbie Dziecka we Wrocławiu.

Od 1980 r. był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Akademii Medycznej, członkiem Komitetu Uczelnianego, a jednocześnie uczestnikiem strajków na uczelniach Wrocławia oraz Gdańska. Z powodu odmowy złożenia przysięgi wojskowej w 1983 r. został relegowany z uczelni. W latach 1982–1987 był wielokrotnie zatrzymywany, a także poddawany rewizjom i przesłuchaniom.

Kolportował podziemne ulotki i wydawnictwa, m.in. „Dezerter” i „Prawda Nas Wyzwoli”. Brał udział w manifestacjach i głodówkach protestacyjnych, a także koordynował akcje organizowane w obronie więźniów politycznych. Od 1985 r. uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”, rozpowszechniał nielegalne pisma i współorganizował ogólnopolskie spotkania Ruchu.

W latach 1987–1989 uczestniczył w happeningach Pomarańczowej Alternatywy na terenie Wrocławia, a także w spotkaniach Międzymiastówki Anarchistycznej w Gdańsku.

ROMAN MAREK KUCHARSKI

Roman Marek Kucharski w latach 1986–1989 był studentem polonistyki na Uniwersytecie Wrocławskim i uczestnikiem Ruchu „Wolność i Pokój”. W latach 1987–1988 brał udział w demonstracjach oraz głodówkach na rzecz wolności i respektowania praw człowieka. Przeciwstawiał się obowiązkowej zasadniczej służbie wojskowej, otwarcie kwestionował działanie wymiaru

sprawiedliwości, a także kolportował podziemne wydawnictwa i ulotki, m.in. „Solidarność – Wolność i Pokój”.

Z powodu konspiracyjnej działalności był wielokrotnie zatrzymywany oraz przesłuchiwany przez funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, a ponadto w latach 1987–1988 karany grzywną, ograniczeniem wolności oraz pracą dozorowaną. W latach 1988–1990 uniemożliwiano mu wyjazd za granicę.

GRZEGORZ MAJEWSKI

Grzegorz Majewski, jako uczeń szkoły zawodowej, zajmował się drukiem i kolportażem ulotek i plakatów, a także brał udział w akcjach malowania nielegalnych napisów na murach.

W latach 1985–1990 zaangażował się w kolportaż nielegalnych pism: „Z Dnia na Dzień”, „Solidarność Walcząca”, „Serwis Informacyjny WiP” oraz „Hydralek” i „Region”. Od 1985 roku był współpracownikiem Solidarności Walczącej, włączył się w tworzenie i działalność rozgłośni radiowej „Radio SW”, a w roku 1986 uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój” oraz był jednym z inicjatorów reaktywowania Polskiej Partii Socjalistycznej.

W latach 1987–1988 był pomysłodawcą i uczestnikiem wystąpień Pomarańczowej Alternatywy organizowanych na terenie Wrocławia. Za udział w nielegalnych manifestacjach, przechowywanie podziemnych wydawnictw oraz rozpowszechnianie nielegalnych ulotek i transparentów był zatrzymywany i karany grzywnami.

WIESŁAW ANDRZEJ MIELCARSKI

Wiesław Andrzej Mielcarski, jako uczeń Liceum Ogólnokształcącego w Pyskowicach, zajmował się kolportażem wydawnictw podziemnych.

W 1986 r., jako student Akademii Rolniczej we Wrocławiu, na terenie wrocławskiego ZOO brał udział w pokojowej demonstracji w sprawie uwolnienia więźniów politycznych. W latach 1986–1990 uczestniczył w Ruchu „Wolność i Pokój”. W latach 1987–1988 był autorem tekstów w serwisie informacyjnym Ruchu pt. „Co było?”. W latach 1987–1989 współpracował z pismem „WiPek”.

W latach 1987–1989 brał udział w demonstracjach organizowanych przez Ruch „Wolność i Pokój”, m.in. przeciwko antypolskiej przysiędze wojskowej i manifestacjach ekologicznych we Wrocławiu oraz w Międzyzrzeczu przeciwko składowaniu odpadów z Elektrowni w Żarnowcu. W lipcu 1988 r. uczestniczył w akcji palenia książeczek wojskowych. Ponadto w latach 1987–1988 brał udział w głodówkach protestacyjnych w sprawie uwolnienia więźniów politycznych, m.in. Sławomira Dutkiewicza.

W latach 1987–1988 był zaangażowany w organizowanie spotkań przy grobie Otto Schimka w Machowej oraz ogólnokrajowych zebraniach organizacyjnych Ruchu „Wolność i Pokój”. Zajmował się również kolportażem wydawnictw podziemnych Regionalnego Komitetu Strajkowego, Solidarności

Walczącej i Ruchu „Wolność i Pokój”. W latach 1986–1988 działał jako łącznik Władysława Frasyniuka. Podczas działalności opozycyjnej był kilkanaście razy zatrzymywany oraz wielokrotnie przesłuchiwany.

W 1989 r. został współpracownikiem Biura Propagandowego Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” we Wrocławiu.

GRZEGORZ MIELCZAREK

Grzegorz Mielczarek był jednym z założycieli, a od jesieni 1980 r. – wiceprzewodniczącym Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczył w strajku na Uniwersytecie Wrocławskim. Ponadto brał udział w manifestacjach ulicznych, organizowanych w obronie NSZZ „Solidarność” oraz będących wyrazem sprzeciwu wobec wprowadzonego stanu wojennego. W latach 1986–1989 uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”. W latach 1987–1988 był kilkakrotnie zatrzymywany i karany za udział w protestach w obronie osób skazanych za odmowę służby lub przysięgi wojskowej, jak również za udział w zebraniu sympatyków Ruchu „Wolność i Pokój” oraz za rozpowszechnianie nielegalnych ulotek na ulicach Wrocławia.

W latach 1984–1985 r. był drukarzem pism Solidarności Walczącej oraz kurierem przewożącym prywatnym samochodem wydawnictwa niezależne do Warszawy. W swoim mieszkaniu zorganizował magazyn prasy podziemnej.

MAREK KRZYSZTOF NIEDZIEWICZ

Marek Krzysztof Niedzewicz od połowy lat osiemdziesiątych udzielał się w młodzieżowych ruchach opozycyjnych na terenie Wrocławia: Międzyszkolnym Komitecie Oporu, Federacji Młodzieży Walczącej. Redagował podziemne pisma: „Szkoła”, „Biust”, „Niezależne Wydawnictwo IX LO we Wrocławiu”. W latach 1985–1989 uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”, organizował demonstracje, listy protestacyjne, redagował miesięcznik „WiPek” oraz pismo „Co Było”.

W latach 1987–1989 uczestniczył w inicjatywach Pomarańczowej Alternatywy, przygotowywał happeningi i redagował wydawane przez nią wydawnictwa. Od 1987 r. współpracował z Regionalnym Komitetem Wykonawczym NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk i publikował w wydawanym przez RKW piśmie „Region”. W 1987 r. tworzył Redakcję Papieru Anarchistycznego „PIPA”. W latach 1988–1989 współpracował z Solidarnością Polsko-Czechosłowacką oraz Niezależnym Zrzeszeniem Studentów. W 1989 r. wspierał kampanię informacyjną prowadzoną przez Komitet Obywatelski „Solidarności” przed wyborami parlamentarnymi.

ARTUR OLSZEWSKI

Artur Olszewski podczas studiów na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej uczestniczył w Ruchu „Wolność i Pokój”. W styczniu 1987 r. brał udział w akcji protestacyjnej,

w trakcie której domagano się zamknięcia huty w Siechnicach. W sierpniu 1987 r. został zatrzymany przez milicję podczas demonstracji z okazji piątej rocznicy zbrodni lubińskiej. W lutym 1988 r. uczestniczył w demonstracji zorganizowanej przez Ruch „Wolność i Pokój”, w trakcie której domagano się zwolnienia z więzienia Sławomira Dutkiewicza, skazanego za odmowę służby wojskowej. Na znak protestu odesłał wówczas do ówczesnego Ministra Obrony Narodowej własną książeczkę wojskową.

Od 1988 r. był aktywnym działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Był przewodniczącym Komisji Uczelnianej na Politechnice Wrocławskiej. W okresie od 1988 r. do 1990 r., był członkiem Krajowej Komisji Koordynacyjnej, natomiast od grudnia 1989 r. do kwietnia 1990 r. był przewodniczącym Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

W maju 1988 r. współorganizował wiec na Politechnice Wrocławskiej, w trakcie którego studenci wyrażali poparcie dla strajkujących wówczas robotników. W maju 1989 r. był przewodniczącym Komitetu Strajkowego na Politechnice Wrocławskiej.

KRISTYNA OSIŃSKA-FRANCUZ

Krystyna Osińska-Francuz od września 1980 r. była współorganizatorką i uczestniczką Uczniowskiego Komitetu Odnowy Społecznej w Liceum Ogólnokształcącym w Rybniku. Ponadto współpracowała z Solidarnością Nauczycieli oraz brała udział w rozprowadzaniu ulotek na terenie szkół. Zajmowała się również kolportowaniem prasy podziemnej na Wydziale Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

W latach 1986–1989 uczestniczyła w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”, m. in. w akcji przywrócenia Marka Krukowskiego na studia na Akademii Medycznej oraz uwolnienia Petra Pospichala, działacza czechosłowackiej opozycji. Pełniła funkcję łączniczki ze skazanymi za odmowę służby wojskowej, m.in. z Oskarem Kasperkiem.

Angażowała się w liczne akcje ulotkowe i marsze organizowane przez Ruch „Wolność i Pokój”. Była również współorganizatorką spotkań Ruchu „Wolność i Pokój” z działaczami opozycji, m.in. z Piotrem Ikonowiczem oraz przedstawicielami ruchów ekologicznych z zagranicy, udostępniając do tego celu swoje prywatne mieszkanie, a także organizując je w innych miejscach. Była inwigilowana przez Służbę Bezpieczeństwa oraz poddawana rewizjom.

W latach 1987–1989 uczestniczyła w happeningach organizowanych przez ruch Pomarańczowej Alternatywy za co była wielokrotnie zatrzymywana.

W marcu 1989 r. założyła koło NSZZ „Solidarność” w Szkole Podstawowej nr 94 we Wrocławiu. Pełniła funkcję delegata na zjazdy wyborcze NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania we Wrocławiu.

PAWEŁ RACZYŃSKI

Paweł Raczyński od 1987 r. uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”, m.in. w Oławie i Siechnicach, gdzie protestował przeciwko spustoszeniu środowiska naturalnego spowodowanego

przez tamtejsze huty. W Grodkowie, wspólnie ze Sławomirem Mularczykiem, wszedł na dach bloku zamieszkałego przez strażników więziennych, domagając się uwolnienia więźniów politycznych. Przerzucał wydawnictwa i literaturę bezdebitową do Czechosłowacji. Był zaangażowany w druk i kolportaż wydawnictw nawołujących m.in. do odmowy zasadniczej służby wojskowej. Występował również przeciwko instytucji kolegium do spraw wykroczeń.

W 1989 r. został zatrzymany przez SB za współorganizację i udział w tzw. marszu wielkanocnym, zorganizowanym przez Ruchu „Wolność i Pokój”. Współredagował, a także był autorem wielu artykułów w piśmie „WiPek”.

KRZYSZTOF SMOLNICKI

Krzysztof Smolnicki, jako student Uniwersytetu Wrocławskiego, w 1986 r. uczestniczył w akcjach Ruchu „Wolność i Pokój”. Brał udział w happeningach Pomarańczowej Alternatywy i angażował się w działalność Solidarności Polsko–Czechosłowackiej. We wrześniu 1987 r. brał udział w głodówce w Bydgoszczy przeciwko skazaniu na kary więzienia osób, które odmówiły złożenia przysięgi wojskowej. Uczestniczył w podobnych protestach odbywających się m.in.: we Wrocławiu (w obronie Sławomira Dutkiewicza), Gdańsku i Opolu. Był współorganizatorem wielu manifestacji proekologicznych.

W listopadzie 1986 r. został aresztowany pod zarzutem zorganizowania demonstracji pod hasłem „Huta Siechnice nadal truje”, za co został ukarany grzywną. We wrześniu 1987 r. brał udział w akcji Solidarności Polsko – Czechosłowackiej „Ochrońmy Karkonosze”.

Był redaktorem podziemnych pism : „Tytuł Później”, „Ściek” i „Czkawka”.

KRYSTYNA STASIEWICZ

Krystyna Stasiewicz działalność opozycyjną rozpoczęła w 1982 r. Od marca 1983 r. do sierpnia 1985 r. zajmowała się organizacją transportu i kolportażem książek oraz prasy niezależnej sygnowanej przez NSZZ „Solidarność” i Solidarność Walczącą, m.in.: „Solidarność Walcząca”, „Biuletyn Dolnośląski”, „Wiadomości”, „Z Dnia na Dzień”.

Za podziemną działalność była poszukiwana listem gończym. W kwietniu 1986 r. została skazana na 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na 2 lata. W latach 1985–1987 uniemożliwiano jej wyjazdy za granicę. Była wielokrotnie przesłuchiwana i rewidowana w miejscu zamieszkania.

Organizowała pomoc socjalną i medyczną dla rodzin uwięzionych działaczy opozycyjnych, angażowała się w akcje Ruchu „Wolność i Pokój” i Pomarańczowej Alternatywy.

PAWEŁ ZWATRZKO

Paweł Zwatrzko zaangażował się w działalność opozycyjną w szkole podstawowej kolportując ulotki i uczestnicząc w manifestacjach 1 maja i 31 sierpnia 1982 r. Po rozpoczęciu nauki w II Liceum

Ogólnokształcącym we Wrocławiu za pośrednictwem nauczycieli nawiązał kontakt z działaczami podziemia zajmującymi się kolportażem wydawnictw niezależnych.

W 1985 r. rozpoczął działalność w Międzyszkolnym Komitecie Oporu, w którym zajmował się drukiem i kolportażem czasopisma „Szkola Podziemna”. Po aresztowaniu w 1986 r. części działaczy MKO wszedł do zarządu organizacji, gdzie wraz z Waldemarem Krasem i innymi kontynuował wydawanie pisma, zmieniając mu nazwę na „Szkola”. W 1987 r. MKO przeszło do otwartych działań, angażując się w akcje Pomarańczowej Alternatywy oraz Ruchu „Wolność i Pokój”. Wiosną i latem 1988 r. uczestniczył w pikietach przed zakładami pracy oraz w strajku okupacyjnym na Uniwersytecie Wrocławskim i w marszu ekologicznym za zamknięciem huty w Siechnicach.

W 1989 r. domagał się uwolnienia Wojciecha „Jakoba” Jankowskiego skazanego za odmowę służby wojskowej. 1 maja 1989 r. podczas manifestacji został zatrzymany i pobity przez funkcjonariuszy MO.

MAGDALENA ŻURKO Z D. FALICKA

Magdalena Żurko z d. Falicka w 1980 r. była założycielką Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego. W 1981 r. brała aktywny udział w strajkach organizowanych przez NZS na Uniwersytecie Wrocławskim.

W 1982 r. była łączniczką i kurierką NSZZ „Solidarność” i Solidarności Walczącej na Dolnym Śląsku. W tym okresie w swoim domu we Wrocławiu prowadziła punkt kontaktowy na potrzeby kolportażu wydawnictw podziemnych, m.in. „Replika”, oraz kontaktów między przedstawicielami wydawnictw niezależnych. W latach 1984–1986 Organizowała również konspiracyjne spotkania twórców wrocławskich, m.in. dr. L. Herbsta i prof. W. Wrzesińskiego.

Jako uczestniczka Ruchu „Wolność i Pokój” brała udział w demonstracjach, m. in. przeciw blokadzie informacyjnej, dotyczącej katastrofy elektrowni jądrowej w Czarnobylu. Organizowała i uczestniczyła w protestach przeciw uwięzieniu Sławomira Dutkiewicza.

W 1988 r. kolportowała druki pt. „Uwolnić więźniów sumienia”, sygnowane przez Ruch „Wolność i Pokój”, za co została ukarana grzywną. W maju 1988 r. zorganizowała w swoim mieszkaniu głódówkę w obronie uwięzionych uczestników Ruchu „Wolność i Pokój” i działaczy Solidarności Polsko-Czechosłowackiej.